

Výročná správa seniora

Bratislavského seniorátu ECAV na Slovensku za rok Pánov 2021

*prednesená na seniorálnom konvente BAS ECAV 1. nedeľu po Veľkej noci
24.4.2022 vo Veľkom Grobe*

„Pokoľ Vám a láska s vierou od Boha Otca a Pána Ježiša Krista. Milosť so všetkými, ktorí nehynúcou láskou milujú nášho Pána Ježiša Krista.“ Amen

Biblický úvod:

Prosím vás teda, bratia, pre milosrdenstvo Božie, vydávajte svoje telá v živú, svätú, Bohu príjemnú obeť, vašu rozumnú službu Bohu. A nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovením mysle, aby ste vedeli rozpoznať, čo je vôľa Božia, totiž, čo je dobré, milé a dokonalé. Amen... / List apoštola Pavla Rímskym 12, 1-2 /

Vážení konventuáli, bratia a sestry!

Mám Vám dnes predniesť správu, ktorá má informovať, komentovať dianie za rok Pána 2021 v BAS ECAV na Slovensku. Určite musím začať konštatovaním, že život seniorátu, cirkevných zborov bol aj v roku 2021, rovnako ako rok predtým, vo všetkých ohľadoch, oblastiach života seniorátu, ku ktorým sa v takýchto správach vraciame, dotknutý pandémiou COVIDU. To bolo všeobecné konštatovanie všetkých kňazských správ cirkevných zborov BAS.

Rovnako môžem dodať, že aj napriek tomu, že sme na situáciu obmedzení, ktoré protipandemické opatrenia prinášali boli už oveľa viac pripravení, aj roku 2021 sa z plánov v senioráte, cirkevných zborech mnohé nepodarilo uskutočniť.

Doba v ktorej sme žili, okolnosti, v ktorých sme konali svoju službu sa v mnohom menili. Obdobie, ktorým sme kráčali pred nás stávalo mnohé otázky, na mnohé sme museli odpovedať, museli sme sa rozhodovať ako na vzniknuté okolnosti reagovať.

Dovolím si Vás teda, ešte pred tým ako sa budem venovať v tejto správe daniu v Bratislavskom senioráte v roku 2021, pozvať ku krátkemu zastaveniu v Božom slove...

Každý z nás, všetci sme sa ocitli a žijeme v dobe, ktorá sa neustále mení, stále sa niečo mení, menia to ľudia, ktorí sa snažia niečo vylepšiť. Takmer s každou zmenou sa nesie posolstvo – toto je pre vás, aby sa vám ľahšie žilo, táto zmena vám prinesie uľahčenie vašej práce, táto zasa skvalitní váš život. A ľudia pritakávajú a zápasia so zmenami, ktoré im majú pomôcť. Napokon vždy je čo zlepšovať. Možno by na tom nič nebolo, ak by tieto zlepšenia neprichádzali za sebou tak rýchlo, že si ani nestihneme jedno to zlepšenie na uľahčenie užiť a už tu je druhé lepšie riešenie. Možno by sme túto dobu mohli nazvať dobou reforiem, hotovou pandémiou reforiem.

Do toho však môžu vstúpiť nečakane udalosti, ktoré si človek nepripravil ako ďalšie vylepšenie, a zrazu sa okolnosti celkom zmenia. Toto by mohlo byť charakteristikou posledných dvoch rokov. Do života všetkých nás a doslovne skutočne všetkých, vstúpila pandémia COVIDU -19.

To čo som spomenul, jedno i druhé pred nás stavia mnohé otázky na ktoré musíme, niekedy až príliš rýchlo, hľadať odpovede ako sa s tým všetkým vysporiadať, ako reagovať, čo robiť, aby to čo robíme, bolo dobré a správne.

To nás môže priviesť k rôznym otázkam. O čom to všetko vlastne je?

Aké otázky si dnes ľudia kladú, na čo hľadajú odpovede a čo pokladajú za dôležité vedieť ?

Aké otázky si dnes kladú kresťania, na čo oni hľadajú odpovede a čo pokladajú za dôležité poznať, čo potrebujú vedieť ?

Aké otázky si kladiem ja a aké otázky si kladiete vy, každý z Vás osobne – ako presbyteri, konventuáli, ako zborový farári či farárky, zborový dozorcovia a dozorkyne.

Čo je pre vás vo vašom živote dôležité vedieť, ktoré sú pre Vás tie najdôležitejšie otázky a veľmi túžite, veľmi chcete poznať na tieto otázky správnu odpoveď ?

Nie je asi veľa otázok, ktoré by si kresťania kládli častejšie, ako otázka :

Aká je pre nás Božia vôľa v tomto všetkom? ... akú cestu nám Boh ukazuje? Aká je jeho vôľa pre môj život? Pre moju cirkev? Ako ju môžem poznať? A ako si môžem byť istý Božími usmerneniami? Aké odpovede mám na otázky, ktorých je tak veľa, kam ma moje odpovede vedú, kam majú smerovať moje kroky, aby som si bol istý/istá, že idem Božou cestou a naozaj konám za všetkých, tak rýchlo meniacich sa okolnosti, Božiu vôľu? Ako sa nepomýliť?

Ako biblicky povedané - neminúť cieľ...

Myslím si, že takéto otázky po poznaní Božej vôle prichádzajú do našich myslí celkom prirodzene. Sú to prirodzené a samozrejme otázky kresťanov v každom čase a je celkom možné, že nám na myseľ prídu hneď aj odpovede ... Ved' my predsa vieme, aká je Božia vôľa pre nás a pri nás. Ved' je predsa napísané:

1 Tes. 4,3 „Lebo toto je Božia vôľa: vaše posvätenie,“

1.Tes. 5,18: „ Za všetko vzdávajte vďaky, lebo to je Božia vôľa v Kristovi Ježišovi.“

Nie je to náhoda, že nám na myseľ príde hneď niekoľko odpovedí. V slove nášho Boha sa o tom veľa hovorí. A hovorí sa o tom veľa preto, lebo Písmo nás učí, že náš Boh chce, aby sme poznali jeho vôľu a aby sme túto jeho vôľu prijali a podľa nej konali.

My sme dnes už čítali: slovo apoštola Pavla z **Listu Rímskym 12,1-2:**

„Prosím vás teda, bratia, pre milosrdenstvo Božie, vydávajte svoje telá v živú, svätú, Bohu príjemnú obeť, vašu rozumnú službu Bohu. A nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovením mysle, aby ste vedeli rozpoznať, čo je vôľa Božia, totiž, čo je dobré, milé a dokonalé.“ Božia vôľa je častou témou Písma. Boží muži, žalmisti veľmi často prežívajú potrebu poznania Božej vôle a túžbu po Božom vedení.

V Žalme 25, vo veršoch 4 -5 čítame: „ Hospodin, daj mi poznať svoje cesty! Nauč ma kráčať po tvojich chodníkoch! Veď ma svojou pravdou a vyučuj ma, lebo ty si Boh mojej spásy, na teba čakám deň čo deň.“

Neskôr dodáva 8 -9: „Hospodin je dobrý a spravodlivý, a preto ukazuje cestu hriešnikom. Pokorných vedie podľa práva, pokorných vyučuje svojej ceste.“

Žalm 16, 7: „Dobrorečiť budem Hospodinovi, ktorý mi dal radu;“

Žalm 73,23 -24: „Ja však zostávam stále s tebou, držíš ma za pravicu. Budeš ma viesť podľa svojho zámeru...”

Apoštol Pavel nás veľmi naliehavo v slovách svojho listu povzbudzuje:

Povzbudzujem vás teda, bratia.... pre **Božie milosrdenstvo** nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovením zmysľania, **aby ste vedeli rozoznať, čo je Božia vôľa, čo je dobré, čo mu je príjemné, čo je dokonalé.**“

Aby ste vedeli **rozoznať**, akoby tu bolo povedané, musíte sa vedieť zorientovať v rôznych okolnostiach ani neviete čo všetko sa môže stať.

Môžeme vedieť Božiu vôľu definovať, môžeme múdro povedať:

Božia vôľa je absolútna, je určovaná samotným Bohom, je neobmedzená – Boh sa nepotrebuje vo svojich plánoch s nikým radiť a pre jej uskutočnenie nepotrebuje nikoho na pomoc. Božia vôľa je nezávislá, je pevne stanovená, **neprisposobuje sa meniacim sa okolnostiam.**

Pre nás je však dôležité viac ako definovať Božiu vôľu, ktorú máme poznať, naša ochota chcieť ju poznať a byť tejto Božej vôli k dispozícii, aby nás Boh mohol použiť k svojim zámerom. V modlitbe Pánovej sa modlíme – „ Bud' vôľa Tvoja...” Dúfam, že vtedy najmä prosíme o to, aby sa najmä pri nás a v našich životoch uskutočňovalo to, čo je Bohu príjemné a milé...

Keď si teda kladieme otázku o Božej vôli pre nás, je to nevyhnutnosť, ak chceme Bohu slúžiť. Hľadáme tak vlastne odpoveď na otázku, chceme vlastne poznať čo Boh chce, chceme a túžime vedieť, ako On chce aby sme konali.

Ak budeme hľadať to čo sa Pánu Bohu páči, dozvieme sa mnohé, pretože Boh nám to zjavil.

Božou vôľou pri nás je naše ospravedlnenie, naša záchrana, ale aj naša **poslušnosť a podriadenosť** /najneprijemnejšie slovo našich dní/.

Božou vôľou pri nás, je byť k dispozícii Jemu a k tomu čo On zamýšľa.

Ale ako poznáme, čo je Božou vôľou v konkrétnych okolnostiach našich životov, našej služby, keď sa mnohé, tak často a mnohokrát, tak nepredvídateľne mení?

Môžeme sa ešte na chvíľu zastaviť pri troch zásadách, ktorými je možno dobré sa riadiť, ak chceme poznať a konať podľa Božej vôle.

Prvým predpokladom poznania Božej vôle je - chcieť ju plniť.

Je celkom pravdepodobné, že problém s rozpoznáním Božej vôle, v okolnostiach, v ktorých sa nachádzame je v tom, že v skutočnosti napriek tomu čo vyznávame, chceme najviac robiť to čo my sami chceme a keď hľadáme Božie vedenie, tak v skutočnosti dúfame, že Boh pristúpi a vlastne len odobrí spôsob konania, pre ktorý sme sa už vlastne sami rozhodli. Vo väčšine prípadov môžeme zaradiť svoje ťažkosti s poznaním Božej vôle do tejto oblasti. Chceme počuť to, čo sami chceme, robiť to čo sami chceme. Stávame sa tak hluchí a slepí k Božiemu vedeniu.

Ak Pán Boh vo svojom slove k nám jasne prehovorí a my tomu aj rozumieme, sme plný námietok ... povieme, že toto slovo sa celkom nehodí do našej situácie, je to prehnané, nie je možné sa tým riadiť, nie je možné podľa toho konať veď doba sa zmenila, alebo niečo podobné. Toto nám ukazuje, že problém nie je v poznaní toho čo Boh chce, ale v našej ochote to urobiť. Ako sa môžeme stať ochotnými plniť Božiu vôľu? Najprv musíme rozpoznať svoju neochotu plniť ju?

Potom postupovať tak ako sme počuli ... **vydávajte svoje telá v živú, svätú, Bohu príjemnú obeť, vašu rozumnú službu Bohu. A nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovením mysle, aby ste vedeli rozpoznať, čo je vôľa Božia, totiž, čo je dobré, milé a dokonalé.**

Modlitba je k tomu dôležitým prostriedkom. Zastavenie sa v modlitbe bráni nášmu rýchlemu rozhodnutiu ako konať. Veď svet má naporúdzi toľko riešení, svet ktorému sa ale nemáme pripodobňovať.

Práve vďaka modlitbe sa môžeme zastaviť, sústrediť sa na Pána Boha a Jeho cesty, uvidieť to čo sa práve deje inak, ako videnie ktoré nám ponúkol svet. V modlitbe žiadame o milosť, odpustenie a potom o vedenie.

Ďalším dôležitým prostriedkom pri hľadaní Božej vôle je kresťanské spoločenstvo, potrebujem záujem, podporu, láskavé usmernenie, vzájomné odpustenie, porozumenie.

Druhým predpokladom poznania Božej vôle je presvedčenie, že Boh zjavil svoju vôľu vo svojom **Slove**. Vôľu, ktorá nás dokáže celkom iste **zorientovať** v akejkoľvek situácii, v ktorej sa môžeme ocitnúť. To čo sa Bohu páči, čo túži na nás vidieť, je v Písme povedané veľmi jasne. Biblia nám dáva usmernenia, ktorými sa máme riadiť. Jedno sa nachádza aj v slove, ktoré nás priviedlo k tomuto uvažovaniu (**Rim12,1**) „*Prosím vás teda, bratia, pre milosrdenstvo Božie, vydávajte svoje telá v živú, svätú, Bohu príjemnú obeť, vašu rozumnú službu Bohu.*

Boh si praje posväcovanie, má sa to diať vydávaním tela, ako živej a Bohu príjemnej obeti. Mám za to, že sa to deje naším sebazaprením. Pripomína mi to **Spasiteľove slova ... kto chce prísť za mnou nech zaprie seba samého.**

Všetko, k čomu nás privádza naše sebazaprenie, nás vedie k nášmu väčšiemu posväteniu. Predovšetkým Boh chce, aby sme prišli k Pánovi Ježišovi a nasledovali Ho a stávali sa mu podobní. To je cesta, ktorá je nám ukázaná v slovách: „**Prosím vás teda, bratia, pre milosrdenstvo Božie, vydávajte svoje telá v živú, svätú, Bohu príjemnú obeť, vašu rozumnú službu Bohu.**“

V liste Kolosenským zasa nachádzame vyjadrenie Božej vôle vo vzťahu k našej práci **Kol.3,23: „Čokoľvek robíte, robte z tej duše ako Pánovi, a nie ako ľuďom“**

Určite dobrým preverením toho či sme sa správne rozhodli niečo robiť v súlade z Božou vôľou, či naše premýšľanie bolo správne, nachádzame v liste Fil. 4,8: **„Napokon premýšľajte, bratia, o všetkom, čo je pravdivé, čo čestné, čo spravodlivé, čo čisté, čo rúbezné, čo príjemné, o všetkom, čo je cnostné a čo chválitebné!“**

Tretím predpokladom poznania Božej vôle je každodenné spoločenstvo s Pánom. V žalme 32,8 je napísané: **„Vyučím ťa a ukážem ti cestu, po ktorej kráčať máš, radiť ti chcem a moje oko bude bdieť na tebou.“** Toto je Božia ponuka pre tých, ktorí sa rozhodnú byť každodenne s Pánom Bohom. To je pochopiteľne niečo, čo skutočne potrebujeme a po čom túžime, spoločenstvo s niekým, kto vie lepšie ako my, čo by sme mali urobiť a ako by sme to mali urobiť.

Vážení bratia a sestry!

Na záver mi pripadá veľmi vhodné, požehnané a inšpirujúce, keď sme spolu premýšľali o ceste k poznaniu Božej vôle vo svete neustálych i nepredvídateľných zmien, ktoré pred nás kladú veľké nároky na rozhodovanie sa, podľa čoho a ako konať, zastaviť sa ešte raz a niečo dôležité urobiť. Ale ešte nie sme na konci, takže sa k tomu vrátíme.

Duchovný život BAS ECAV na Slovensku

Do prvých dní, týždňov a mesiacov roku 2021 sme vstúpili s platným zákazom verejného konania Bohoslužieb. Trval od 1.1.2021 až do nedele 18. apríla 2021. A tak už druhý rok po sebe sme pre nás tak dôležité obdobie Pôstu a Veľkej noci prežili bez spoločných služieb Božích. K uvoľneniu tohto zákazu, naďalej však v obmedzenom režime konania služieb Božích, prišlo v 3. nedeľu po Veľkej noci a služby Božie sa vo väčšine zborov začali hneď konať. Už sme mali skúsenosti z predchádzajúceho roka, boli sme aj patrične pripravení tak, aby sme dokázali spĺňať usmernenia vydané ku konaniu služieb Božích a iných aktivít v CZ ako aj v senioráte. Po skúsenostiach z predchádzajúceho roka, v čase zákazu verejných bohoslužieb, cirkevné zbory využívali na vysielanie služieb Božích online priestor.

A to vysielanie v podobe záznamov na Youtube, Facebooku, na webových stránkach cirkevných zborov, alebo formou priamych prenosov. Niektorým cirkevným zborom bol na príhovory ponúknutý priestor v regionálnych rádiách a televíziách (Modra, Trnava, BA-Dúbravka, Dunajská Streda, Pezinok, Modra – Kráľová). Ďalšie cirkevné zbory pokračovali v distribuovaní nedeľných zamyslení v tlačenej podobe do jednotlivých domácností členov zboru.

Na prenos bohoslužieb v tomto období bol ponúknutý priestor aj verejnoprávnymi a súkromnými médiami. Služby Božie sa vysielali v roku 2021 z nášho seniorátu z cirkevných zborov nasledovne:

Sobota 9.1.2021, TA3 – CZ Bratislava -Legionárska / kazateľ : Ondrej Majling /

Nedeľa 10.1.2021, STV 2 – CZ Bratislava -Legionárska

Služby Božie pri 200. výročí Janka Matušku, autora hymny SR a študenta bratislavského lýcea
/ Kazateľ: Ján Hroboň, biskup ZD ECAV/

Sobota 30.1. 2021, STV3 – CZ Matuškovô / Kazateľ: Miroslav Kerekréty /

Nedeľa: 31.1.2021, STV1 - CZ Matuškovô / Kazateľ: Ivan Elko , generálny biskup ECAV/

Sobota 13.3.2021, STV3 – CZ Modra – Kráľová /Kazateľ : Pavel Kollár/

Nedeľa 14.3.2021, STV1- CZ Modra – Kráľová /Kazateľka: Sidonia Horňanová, seniorka BAS/

Nedeľa 4.4.2021, TA3 CZ -Bratislava -Rača /Kazateľ: Rastislav Hargaš /

Sobota 24.4. 2021, STV3 CZ – Bratislava -Petržalka

Nedeľa 25.4.2021, STV2 CZ Bratislava -Petržalka

Nedeľa 23.5.2021, Rádio Slovensko CZ Bratislava -Legionárska /kaplnka v Ev. dome
starostlivosti na Partizánskej /Kazateľ: Martin Šefranko/

Nedeľa 12.9.2021, STV2 – Slovo – Michal Koreň, farár vo Svätom Jure

Nedeľa 31.10.2021, STV2 – Sviatočné slovo – Ján Kolesár, farár v Bratislave - Petržalke

Nedeľa 12.12.2021, STV3 - CZ Bratislava -Petržalka Kazateľ: Ivan Elko, generálny biskup ECAV/

Štedrý večer 24.12.2021, TA3 -CZ Pezinok /Kazateľ : Vladimír Kmošena/

Rovnako počas celého roka mali členovia našich cirkevných zborov k dispozícii na svoje duchovné zaopatrenie: Nedeľné pobožnosti GBU ECAV pripravované br. farárom Štefanom Kiššom a ranné videozamyslenia „Počúvajme slovo Božie“, pripravované mediálnym výborom ECAV.

Po uvoľnení opatrení sa v cirkevných zboroch rozhodovali podľa kapacitných možností, či budú pokračovať v online službách Božích, alebo ich začnú konať prezenčnou formou. Mnohí ponechali oboje. Väčšina cirkevných zborov sa však snažila služby Božie konať prezenčnou formou. V jednu nedeľu sa tak konali aj viaceré Bohoslužby - niekde ich rozdelil na služby Božie pre seniorov, potom na služby pre mladšiu generáciu. Uskutočňovanie služieb Božích sa riadilo tzv. COVID automatom, COVID semaforom /podľa zóny, podľa režimu, atď./ Na službách Božích sa robili aj zoznamy účastníkov.

V prvých mesiacoch roka, počas zákazu vychádzania, tak ako predchádzajúcim rokom, sa aj pastorálna starostlivosť presunula na sociálne siete a telefonickú komunikáciu.

Tu je potrebné rovnako spomenúť pastorálnu službu niektorých bratov farárov a sestier farárov na oddeleniach nemocníc, alebo ako dobrovoľníkov pri administratívnych úkonoch v rámci celoplošných testovaní (CZ BA Dúbravka, CZ Vrbové).

V CZ Bratislava Staré Mesto, seniorom/kám, alebo osamelým ľuďom, ponúkali naďalej možnosť využiť anonymnú telefonickú linku. Okrem rozhovoru im boli ochotní poskytnúť pomoc pri objednávaní na očkovanie, nákupe, alebo donáške liekov.

Ku koncu roka došlo zase k zákazu konania verejných bohoslužieb a to dve nedele 1. a 2. adventnú nedeľu, následne boli služby Božie povolené, no s limitom 30 účastníkov. To malo samozrejme vplyv na bohoslužobné slávenie Vianočných sviatkov. Vo väčšine cirkevných zborov sa tak konalo v jednotlivé slávnostné dni viacero služieb Božích, na ktoré sa členovia cirkevných zborov prihlasovali. Zároveň cirkevné zbory využívali aj naďalej online priestor, pridávali služby Božie a kázne na svoje webové stránky.

Za všetko to snaženie o to, aby bohoslužobný život v našich cirkevných zboroch pokračoval nakoľko to len bolo možné, chcem poďakovať všetkým bratom farárom a sestrám farárkam, ako aj všetkým ich spolupracovníkom, bez ktorých pomoci by to nebolo možné.

Bohoslužobná štatistika a kultová štatistika

Aj v tomto roku, počas roka trvajúcich protipandemických opatrení, nie je možné hodnotiť adekvátne štatistické údaje, pre informáciu je možné si ich pozrieť v materiáloch ku konventu. / Štatistika za 2021, Štatistické údaje – Bohoslužobný život/.

K 31.12.2021 evidujeme 23.034 členov v senioráte, čo je pokles o 1 215. Ak si to všimneme za posledné dva roky, tak rozdiel je naozaj znepokojujúci 2019 – 25 586 a v roku 2021 – 23.034 rozdiel za dva roky **2552**.

Ak by sme sa pozreli do štatistík úbytku členov v predchádzajúcich rokoch, tak by sme tam videli medziročný pokles v priemere cca - 125 členov. Je nám jasné, čo tento rapídny pokles spôsobilo. Bolo to celkom určite prijatie zákona o finančnom zabezpečení cirkvi. Zákon vlastne len prinútil CZ, aby sa tejto agende členstva začali naozaj venovať a to najmä preto, lebo od počtu členov sa odvíjajú príspevky do FFZ. Najväčší pokles zaznamenal cirkevný zbor Piešťany – 803, Dolné Saliby – 179, Dunajská Streda – 136, čo bolo viac ako 50% členov CZ.

V roku 2021 sme zaznamenali aj nárast členov a to v CZ Bratislava Petržalka + 111, Bratislava Legionárska + 19.

Cirkevné, bohoslužobné a VMV udalosti

V roku 2021 si Evanjelická cirkev pripomínala svoje 100. výročie svojho vzniku, 70. výročie ordinácie žien v ECAV na Slovensku, 30. výročie obnovenia Evanjelickej diakonie.

Dôležitou udalosťou bolo Sčítanie obyvateľstva 2021 – pre cirkvi bolo dôležité, že ich financovanie a postavenie sa bude odvíjať od výsledkov sčítania.

„Sčítanie ľudí ukázalo, že na Slovensku je 287 000 evanjelikov, čo je 5,3 percenta. To je veľká výzva pre nás, aby sme vydali živé svedectvo o Kristovi. Tí neprihlásení k žiadnej cirkvi, ktorých je už dnes 23 percent, sú istým spôsobom odkazom pre prihlásených, aby sme sa nebáli životom a slovami svedčiť o tom, že máme radosť z Ježiša, že máme radosť z prežívania viery, že máme zmysel života a tak im pomôcť nájsť duchovný domov – každému evanjelikovi, pomôcť naplniť duchovné potreby. Je pred nami teda pokračujúci zápas v svedectvách – o tom, čo Ježiš pre mňa znamená.“ (sestra Andrea Lukačovská – Správa VMV)

V nedeľu 9.5.2021 slávnostné odhalenie pamätníka obetiam totalitných režimov v Piešťanoch, pamätník odhalil biskup ZD ECAV na Slovensku Mgr. Ján Hroboň.

V roku 2021 sa konali voľby na funkciu Generálneho dozorca ECAV. Z kandidačnej porady **2.7. 2021** vzišli dvaja kandidáti - Marián Damankoš, dozorca Šariško-zemplínskeho seniorátu a Ivan Trepáč, dozorca Turčianskeho seniorátu. Voľby sa konali v cirkevných zboroch v nedele 25.7., 1.8., a 8.8.2021. **V pondelok 23. augusta 2021** sa v priestoroch Generálneho biskupského úradu v Bratislave zišla sčítacia komisia, aby vyhodnotila výsledky volieb na uprázdnenú funkciu generálneho dozorca ECAV. Po spočítaní volebných hlasov komisia konštatovala, že ani jeden z dvoch kandidátov nezískal potrebnú nadpolovičnú väčšinu hlasov.

Vo štvrtok 24. júna 2021 sa v priestoroch evanjelického chrámu Sv. Trojice v bratislavskej Petržalke konala inštalácia plukovníka a evanjelického farára Viktora Saba do funkcie generálneho duchovného Ozbrojených síl a Ozbrojených zborov SR.

Konala sa **Synoda ECAV - Trenčianske Teplice 2.7.2021**. Súčasťou programu bola aj pietna spomienka s položením venca pri kameni/skale, pozostatku Hotela Grand. Práve tu sa odohrala historická Synoda pred 100 rokmi.

V roku 2021 sa konala aj 2. Synoda ECAV v Trenčianskych Tepliciach 10. – 11.9.2021. Pri príležitosti 100. výročia ECAV na Slovensku odhalili 10. septembra 2021 členovia Synody a pozvaní hostia v Trenčianskych Tepliciach pamätnú tabuľu. Tá je umiestnená na skale, ktorá je pozostatkom Hotela Grand a pripomína okoloidúcim aj všetkým evanjelikom na Slovensku: "Až potiaľto pomáhal nám Hospodin." 1S 7, 12

25.7.2021 sa v CZ Senec konal Dištriktuálny konvent ZD ECAV na Slovensku.

Seniorálny konvent BAS konal sa v Čataji 27.6.2021.

Dňa 22. 8.2021 konalo sa stretnutie SEŽ v Horných Zeleniciach, ktoré organizovalo Spoločenstvo evanjelických žien a Bratislavský seniorát ECAV na Slovensku. Témou stretnutia bolo: Ženy, ktoré si zaslúžia byť na očiach.

Dňa 4.9. 2021 sa v CZ Modra konal - Seminár pre neordinovaných. Organizovaný bol Západným dištrikt ECAV v spolupráci s Evanjelizačným strediskom (EVS) na tému: **Kto sme, komu slúžime a kam chceme ísť?** Lektori: Mgr. Slavomír Slávik, PhD., Mgr. Ondrej Kolárovský.

Z podujatí naplánovaných na rok 2021 sa podarilo najviac podujatí uskutočniť spoločenstvu mládeže INSIDE. Za to, že to v zložitom čase nevzdávali, im patrí naše poďakovanie /viď Správa VMV/.

V cirkevných zboroch sa v období uvoľnenia opatrení, najmä v letnom období podarilo zorganizovať viacero podujatí - letné denné tábory, zborové dni, rodinné tábory a iné... Všetkým, ktorí sa na tejto činnosti v jednotlivých zboroch podieľali, patrí naše poďakovanie.

Pracovné stretnutia (schôdze presbyterstva a farárske schôdze)

Seniorálne presbyterstvá sa konalo 2x:

27.6.2021 vo Veľkom Grobe, **20.10.2021** vo Veľkom Grobe.

8.9.2021 Vo Veľkom Grobe sa konala kandidačná porada na voľby Seniorálneho predsedníctva BAS ECAV na Slovensku.

/vid'. Správa o činnosti Seniorálneho presbyterstva BAS ECAV na Slovensku za rok 2021/

Seniorálne pastorálne konferencie 4x :

23.6.2021 - Sládkovičovo, **14.10.2021** - Modra, **12.11.2021** – Limbach, **20.12.2021** – Šamorín

/ vid' . Správa predsedu ZED /

Služobné povinnosti seniorálneho predsedníctva a konseniorov

17.5.2021 – kandidačné presbyterstvo na neobsadené miesto farára v CZ Bratislava – Staré Mesto /účastné predsedníctvo BAS/

9.6.2021 - Seniorálne presbyterstvo BAS pod vedením predsedníctva BAS

14.6.2021 - kandidačné presbyterstvo CZ Horné Zelenice k obsadeniu funkcie zborového dozorcú /účast' zástupcu seniora/

15.6. 2021 – kandidačné presbyterstvo CZ Trnava k obsadeniu funkcie zborového dozorcú /účast' zástupcu seniora/

27.6.2021 – volebný konvent na funkciu zborového dozorcú CZ Horné Zelenice /účast' zástupcu seniorálneho dozorcú/

27.6.2021 – volebný konvent na funkciu zborového dozorcú CZ Dunajská Lužná /účast' zástupcu seniora /

2.7.2021 – kandidačná porada na funkciu generálneho dozorcú ECAV Trenčianske Teplice /účastné predsedníctvo BAS/

3.7.2021 – Synoda ECAV Trenčianske Teplice /účastné predsedníctvo BAS a delegáti /

11.7.2021 – volebný konvent na funkciu zborového dozorcú CZ Trnava /účast' zástupcu seniorálneho dozorcú/

23.7.2021 - kandidačné presbyterstvo v CZ Senec vzhľadom k ukončenému mandátu zborového farára Tibora Jančíka /účast' zástupcu seniora/

25.7. 2021 – Dištriktuálny konvent ZD ECAV Senec /účast' seniorálneho predsedníctva a delegátov BAS, zástupca seniora vykonal úvodnú pobožnosť/

27.8.2021 - kandidačné presbyterstvo v CZ Veľké Leváre vzhľadom k ukončeniu mandátu zborového farára Radoslava Danku /účast' zástupcu dozorcú BAS /

8.9.2021 – Kandidačná porada predsedníctiev CZ BAS na voľbu predsedníctva BAS vo Veľkom Grobe /účastné predsedníctvo BAS/

10.-11.9.2021 – Synoda ECAV Trenčianske Teplice /účastné predsedníctvo BAS a delegáti/

9.10. 2021 – Spomienkové služby Božie na sestru farárku Ľudmilu Veselú /zástupca seniora – kážeň slova Božieho/

10.10.2021 – volebný konvent na funkciu zborového farára vo Veľkých Levároch /účasť zástupcu seniora/

Personálne zmeny

/Trochu podrobnejšie/

Seniorálne presbyterstvo na svojom zasadnutí 16.12. 2020 schválilo predložený harmonogram volieb oboch členov seniorálneho predsedníctva, termín kandidačnej porady bol stanovený na 15. januára 2021.

Zároveň bolo predsedníctvo seniorátu poverené vytvorením nového harmonogramu volieb v závislosti od epidemiologickej situácie a v súčinnosti s vyššími COJ **/Uznesenie SP 29/2020/**

Epidemiologická situácia nedovoľovala začatie volebného procesu na predsedníctvo BAS. Mandát sestry seniorky Sidonie Horňanovej sa ukončil 15.3.2021. Brat biskup následne vyzval telefonicky sestru seniorku, k odovzdaniu seniorálneho úradu bratovi konseniorovi Pavlovi Kollárovi. Po telefonickom rozhovore s bratom biskupom o možnostiach riešenia vzniknutej situácie a následne po mojom rozhovore so sestrou seniorkou, došlo k preberaniu seniorského úradu dňa 24.3. 2021 vo Veľkom Grobe. Od 30.3.2021 za predsedníctvo seniorátu boli menovaní - br. Pavel Kollár zástupca seniora a br. Peter Synak, zástupca seniorálneho dozorcu.

Podakovanie chcem teraz vyjadriť manželovi a rodine sestry seniorky za pomoc pri sťahovaní seniorského úradu so všetkými náležitosťami.

K personálnym zmenám, pre pretrvávajúcu epidemiologickú situáciu došlo aj 23.4.2021 – kedy bol za administrátora konseniora menovaný br. Vladimír Kmošena, a br. Peter Synak bol menovaný za zástupcu seniorálneho dozorcu.

SP sa mohlo zísť 9.6.2021 a na svojom rokovaní sa venovalo príprave seniorálneho konventu, ktorý sa konal v Čataji 27.6.2021, jeho súčasťou boli voľby, ktoré priniesli nasledovné personálne zmeny:

Uznesenie SK č. 2/2021

Konvent BAS zvolil:

za zástupcu seniorálneho dozorcu: Petra Synaka (za: 114)

za konseniora: Vladimíra Kmošenu (za: 114)

za predsedu Hospodárskeho výboru: Martina Kováča (za: 79)

za riadneho presbytera z ordinovaných: Kristiána Kosteckého (za: 118)

za riadneho presbytera z neordinovaných: Michala Šebestu (za: 84)

za náhradného presbytera z ordinovaných: Jána Kolesára (za: 107)

za riadneho delegáta na synodu za neordinovaných: Janu Tomašovičovou (za: 77)

(Neboli zvolení: Alžbeta Ševčíková (za 35), Martin Chovanec (za 31), Adriana Sekelská (za 35) .

Voľba Seniorálneho predsedníctva

SP BAS zo dňa 9.6.2021 - Uznesením 11/2021

schválilo zvolať na 8.9.2021 do Veľkého Grobu o 18.00 hod. kandidačnú poradu predsedníctiev zborov BAS na voľby predsedníctva BAS - seniora a seniorálneho dozorcu.

Z kandidačnej porady ktorá sa konala v stanovenom termíne vzišli nasledovní kandidáti na službu seniora BAS: Mgr. Pavel Kollár

na službu seniorálneho dozorcu : br. Ivan Plačko

br. Ing. Peter Synak

Voľby na predsedníctvo BAS sa v CZ konali v nedele 26.9.,3.10.,10.10.2021.

SP BAS na svojom zasadnutí dňa 20.10.2021 prijalo Uznesenie 16/2021, v ktorom berie na vedomie výsledky volieb predsedníctva BAS

Zvolení boli : za seniora BAS – Mgr. Pavel Kollár

za seniorálneho dozorcu : Ing. Peter Synak

Voľba seniorálneho predsedníctva nadobudla právoplatnosť dňa 8.11.2021

Menovanie

Od 1. októbra 2021 za kaplána na kaplánske miesto v CZ Bratislava Legionárska - **Mgr. Marek Žaskovský**

Voľby zborových farárov

Na druhé funkčné obdobie 2021 – 2031 v CZ Veľké Leváre, za zborového farára zvolený brat farár **Mgr. Radoslav Danko** – voľby 10.10.2021 – právoplatnosť od 25.10.2021

Voľby zborových dozorcov

Na prvé funkčné obdobie 2021 -2027 v CZ Dunajská Lužná za zborového dozorcu zvolený brat **Martin Chovanec** - voľby 27.6.2021 - právoplatnosť od 12.7.2021

Na prvé funkčné obdobie 2021 -2027 v CZ Trnava za zborového dozorcu zvolený brat **MVDr. Štefan Ambruš** - voľby 11.7.2021 - právoplatnosť od 26.7.2021

Na prvé funkčné obdobie 2021 -2027 v CZ Horné Zelenice za zborového dozorcu zvolený brat **Ing. Vladimír Jurčo** - voľby 27.6.2021 - právoplatnosť od 12.7.2021

Jubileá

V minulom sa okrúhleho životného jubilea 70. rokov života náš spolubrat Miroslav Jäger, v súčasnosti námestný farár na mieste seniorálneho kaplána BAS, emeritný senior bratislavského seniorátu.

Jubilanta sme pozdravili v spoločenstve SPK, osobne sme ho s bratom seniorálnym dozorcom navštívili a pozdravili s prianím Božieho požehnania, ochrany a sprevádzania na ďalšej ceste životom a poďakovali mu za Jeho minulé a súčasnú službu v BAS.

Opustili nás

5. februára 2021, sestra Helena Mažáriová vo 94 rokov, vdova po evanjelickom farárovi Ladislavovi Mažárim. Pohrebná rozlúčka sa uskutočnila v Bratislave 16. februára 2021 v kruhu najbližšej rodiny.

17. septembra 2021, brat ThDr. Ivan Tóth vo veku 94 rokov, evanjelický farár a vysokoškolský pedagóg. Posledná rozlúčka sa konala 21. septembra 2021 v evanjelickom kostole v Modre.

30. septembra 2021, sestra Ľudmila Veselá rod. Plesníková, evanjelická farárka vo veku 90 rokov. Posledná rozlúčka sa konala 7. októbra 2021 v chráme Božom v Martine. Spomienkové služby Božie sa konali 9. októbra v evanjelickom kostole v Bratislave – Petržalke.

Ale ako je napísané: “Ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo a čo ani do ľudského srdca nevstúpilo, to pripravil Boh tým, čo ho milujú.” (1.Kor.2,9)

Okienka do zborov

1. Bratislava Dúbravka (Ef 3,15-21)

PREDPOKLAD VÝVOJA CIRKEVNÉHO ZBORU

Cirkevný zbor má rastúci potenciál. Podľa posledného sčítania ľudu sa len v Dúbravke k evanjelickej cirkvi prihlásilo 1500 ľudí. Do nášho cirkevného zboru však patrí aj Karlova Ves, Devínska Nová Ves, Záhorská Bystrica a Stupava, odkiaľ však zatiaľ nemáme presné údaje. Služby Božie navštevujú aj mladé rodiny s deťmi, ale pandemická doba poznačila aj návštevnosť a účasť na Službách Božích. Veríme, že po pominutí hrozby z nákazy covidu sa situácia začne uberať smerom k oživeniu zborových a misijných aktivít. Snažíme sa o to, aby sme im vytvorili prostredie, do ktorého sa budú radi vracieť; kde budú cítiť, že toto môj duchovný domov a našli tu kvalitný duchovný pokrm pre seba i svoje deti.

2. Bratislava Legionárska (Žalospevy 3, 22-26.31 -32)

Vidíme, že Hospodinove skutky milosti neprestávali v roku 2021 ani nad našim zborom. Prešli sme síce mnohými ťažkými skúškami, ale Boh nám doprial aj chvíle radosti a svojho mocného požehnania. Boli sme obdarovaní a preto aj my by sme mali ďalej obdarúvať svet okolo nás. Mnohí ľudia jednoducho potrebujú v tomto svete samých zlých správ počuť dobrú správu. Ako zbor a jeho členovia ju vlastnime – správu o Hospodinových skutkoch milosti. Odovzdávajme ju aj ďalej. Budme akousi obdobou proroka Jeremiáša v tomto svete – pomenujeme pravdu,

plačme s plačúcimi, ale na druhej strane jasne poukazujeme na slnko, ktoré svieti nad všetkými mrakmi. Pozývajú k tomu, aby ste aj naďalej premýšľali nad tým, ako by sme mali túto službu zlepšovať – ako stvárať Služby Božie tak, aby boli zrozumiteľné a svojím spôsobom priťažlivé pre človeka dnešnej doby, ako zlepšiť prácu s deťmi, dorastom a mládežou, ako zaktivizovať pasívnych členov nášho zboru. To všetko je iste veľmi potrebné. V prvom rade však z nášho zboru musí vyžarovať autentické kresťanstvo a viera. V jeho centre musí byť viditeľný Kristus. Mojm veľkým práním je, aby každý návštevník nášho zboru našiel čosi autentické, Kristovské, Božie. To priťahuje v tomto svete plného pozlátká a umeliny. A ak to dotvoríme našimi darmi a schopnosťami, nemusíme sa o budúcnosť nášho zboru, napriek mrakom nad nami, obávať. Hospodinove skutky lásky nad nami neprestanú.

3. Bratislava Staré Mesto (Mt 26,31-35)

Stanovisko Presbyterstva CZ ECAV na Slovensku Bratislava Staré Mesto ku Sčítaniu obyvateľov 2021

Presbyterstvo CZ ECAV na Slovensku Bratislava Staré Mesto je presvedčené, že členovia a členky cirkevného zboru, ako aj všetci ľudia dobrej vôle uvedú v sčítaní obyvateľstva svoju príslušnosť ku konfesii v súlade so svojím svedomím. Spájanie otázky vzťahu človeka k Bohu s uvedením vierovyznania v Sčítaní obyvateľstva považujeme za zavádzajúce. Ďakujeme všetkým, ktorí participujú na vzdelávacích, kultúrnych a sociálnych projektoch nášho cirkevného zboru, určeným všetkým ľuďom bez rozdielu. Sme presvedčení, že ich skutky lásky sú vyznaním ich viery. Hľadanie pravdy je možné len v otvorenosti a neustálom dialógu. Sme vďační za všetkých, ktorí do neho vstupujú s nami - s povzbudením, ale aj s kritikou. Veríme, že poctivá sebareflexia, pokánie a ochota reagovať na výzvy, pred ktorými dnes stojíme v otázkach ochrany ľudskej dôstojnosti a životného prostredia, prístupu ku právu a spravodlivosti sú skutočnými kritériami vyznania viery.

4. Bratislava-Petržalka (1M 42,22)

Cirkevný zbor v minulom roku zakúpil obytný mobilný kontajner pre potreby Detskej besiedky pre kostol v Rusovciach. Predal stavebný pozemok v katastri Rusoviec zo zámerom zakúpiť a získať pozemok pri tamojšom kostole, kde sa žiada, aby vzniklo nové centrum duchovného života v tejto časti CZ. Prirodzene by doň mohli patriť mestské časti Bratislavy na pravom brehu Dunaja, Rusovce, Jarovce a Čunovo a perspektívne aj maďarská Rajka, kde žije niekoľko tisícová komunita Slovákov a prvotné kontakty už fungujú niekoľko rokov. Napriek tomu, že tendencia v cirkvi je kvôli ekonomike spájať viaceré zbory, aby vedeli prežiť, tu sa žiada oddelenie a posilnenie tejto služby ďalšími novými pracovníkmi.

5. Bratislava-Prievoz (8,3 -12)

Okienko do cirkevného zboru – najdôležitejšie momenty:

Mohli sme obnoviť vyučovanie na všetkých školách. Mali sme dva koncerty chrámovej hudby. Požehnaná účasť dorastencov na letnom tábore INSIDE. Účasť na INISDE chate pre mládež. Začala prerábka dolnej klubovne.

6. Bratislava-Rača (J 15,5)

Nakoľko to situácia dovolila, mali sme aj zborové dni – tvorí sa nová tradícia - v Bernolákove (27.06.2021) a v Rači (26.09.2021) – kedy sa konajú centrálné služby Božie – teda v danom kostole. Účasť bola hojná a som rád, že veriaci sa tešia na stretnutie a zapájajú sa i do organizácie. Prichádzajú aj ďalší.

7. Dolné Saliby (Mt 8, 23 -27)

Predpoklad vývoja cirkevného zboru

Sme otvorené spoločenstvo, ktoré pôsobí v rôznych oblastiach a rečiach. Oslovenie veriacich pre špecifické miestne pomery zostáva naďalej výzvou. To však nemôže zabrániť šíreniu evanjelia a dodržiavaniu učenia Písma Svätého. Napriek ťažkostiam máme všetky predpoklady na to, aby sme uspeli. Hodnota nášho majetku vďaka zodpovednému hospodáreniu rastie, organizačné záležitosti sú v poriadku. Reštrukturalizácia a odluka cirkvi od štátu naše bežné fungovanie neohrozujú. Obrovskou výzvou ostáva zaplatenie príspevku do FFZ. Máme všetky predpoklady k tomu, aby sme naďalej naplňali naše poslanie.

8. Dunajská Lužná (Mt 13, 47 -50)

Predpoklad vývoja cirkevného zboru

V obciach Dunajská Lužná, Miloslavov, Alžbetin Dvor a Rovinka prebieha pomerne masívna výstavba obytných domov. Každoročne je tu značný príliv počtu obyvateľstva, z čoho vyplýva predpoklad, že na územie cirkevného zboru prichádzajú aj evanjelici a. v., ktorých je potrebné oboznámiť s cirkevným zborom a jeho činnosťou a pozvať ich do jeho radov. Výsledky sčítania obyvateľstva nám ukázali, že stúpol počet evanjelikov vo všetkých obciach, ktoré tvoria náš cirkevný zbor. Spolu je to nárast o niekoľko desiatok percent oproti sčítaniu v r. 2011. Pre poctivé vykonávanie tejto služby je tu veľmi potrebná aj sestra farárka Oľga Klátiková, ktorá v súčasnosti napr. učí náboženstvo na školách, pripravuje katechuménov a konfirmandov, vykonáva služby Božie, má na starosti detskú besiedku, letný tábor, misijné aktivity, mimoriadne udalosti v CZ, pomáha pri administratívnej práci v CZ, pracuje v redakčnej rade zborového časopisu a iné. Pred nami - cirkevným zborom a jeho duchovným je a naďalej zostáva dôležitá misijná úloha, v ktorej chceme s Božou pomocou pokračovať aj v zmysle slov: Vy ste svetlo sveta. Mesto, ktoré leží na vrchu, sa nedá ukryť. Ani lampu nezažnú a nepostavia pod mericu, ale na svietnik, aby svietila všetkým v dome. Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je v nebesiach! Tak nám Pán Boh pomáhaj.

9. Dunajská Streda (Ž 93, 1 -5)

Cirkevný Zbor Dunajská Streda slúži svojim členom rovnako ako uplynulé roky. Počas obdobia uzatvorenia chrámu som vysielal online bohoslužby v slovenskom aj maďarskom jazyku na facebooku a youtube spolu až 47x, tiež som mal príhovory v mestskej televízii niekoľkokrát. Uplynulý rok bol pre nás revolučný. Podarilo sa nám vymeniť starú faru za novostavbu 4 izbového domu s garážou a parkoviskami spolu aj s 1 izbovým bytom v centre mesta a tak významne navýšiť hodnotu nehnuteľného majetku zboru bez potreby veľkých investícií.

Podarilo sa nám začať s rekonštrukciou kostola v zaoltárnej časti, hydroizolácia a omietky interiéru. V septembri sme dali opraviť, vyčistiť a naladiť organ. Z mesta sme úspešne získali dotáciu na obnovu kostola vo výške 5000€ a ďalšie hojné milodary našich členov. Aj napriek mojím pretrvávajúcim veľkým zdravotným problémom sme všetko zvládli s Božou pomocou. Počet členov zboru je 130.

10. Galanta (Ez. 37, 1 -14)

Pri pohľade vpred, na rok 2022 i ďalšie, chcem upriamiť našu pozornosť na slová 121. žalmu: „Od Hospodina moja pomoc, ktorý učinil nebo i zem. Nedá sa klátiť tvojej nohe, tvoj ochranca nedrieme. Chrániť ťa bude Hospodin pred každým zlom, On bude chrániť tvoju dušu. Hospodin bude chrániť tvoje vchádzanie i vychádzanie odteraz až naveky.“ Amen.

11. Limbach/L 17, 11-19/

Predpoklad vývoja cirkevného zboru

Tento cirkevný zbor patrí k menším zborom našej cirkvi. V súčasnosti má 303 členov. Zborový život prebieha na pravidelných službách Božích, koná sa vyučovanie detí v škole, na predkonfirmačnej príprave aj na nedeľnej besiedke. Konajú sa aj iné podujatia. Hospodársky je cirkevný zbor sebestačný, no bežné príjmy nám umožňujú financovať len bežnú prevádzku a drobné opravy.

Napriek tomu máme dobré predpoklady pre ďalší duchovný a snád' aj hospodársky rozvoj. Potrebné je len, aby sme neopúšťali naše zhromaždenia, prispievali každý nejakou svojou schopnosťou, duchovným obdarovaním a finančným darom. Pozývajme ďalších k uctievaniu Pána Boha a do nášho zborového spoločenstva. Zvlášť pamätajme na svoje malé deti a mládež.

12. Hlohovec (Joel 2,12 -13)

Predpoklad vývoja života zboru v roku 2022 Zopakujem to, čo som povedal pred rokom doplnené o jednu myšlienku z dnešného Božieho Slova: Máme nádej... Máme nádej, že ak sa budeme skutočne obracať k Pánu Bohu v zmysle dnešných slov proroka Joela, tak napriek a navzdory všetkému, čo dolieha do nášho života ako zvonka, tak i zvnútra, tu nebudeme odkázaní iba sami na seba, ale bude s nami náš Nebeský Otec, Stvoriteľ všetkého, náš milovaný Pán Ježiš Kristus, Vykupiteľ všetkých a náš Duch Svätý, Posvätiť všetkého. V tejto viere a nádeji sa chceme posúvať postupnými, malými krokmi smerom k realizácii skutočného života rodiny Cirkevného zboru, v ktorom život nestojí iba na farárovi, alebo iba na pár jednotlivcoch, ale je to naša spoločná služba a naša spoločná zodpovednosť tak, ako je to v každej normálnej a zdravo fungujúcej rodine. Pretože to nie je „farárov“ zbor a nie je to iba zbor pre pár jednotlivcov, ale Váš zbor, Váš duchovný domov a Vaša duchovná rodina. Preto ma teší a úprimne si vážim obetavú a seba nešetiacu službu mnohých z Vás, či už z pozície funkcionárov (tých, ktorí fungujú) alebo z pozície presbyterov (starších a skúsenejších), či z pozície členov Cirkevného zboru, ako sa nasadzujete do služby a života v Cirkevnom zbore ako vo svojej duchovnej rodine. Verím, že aj naďalej budeme rásť v tom, že každý prevezmeme svoj diel zodpovednosti v Cirkevnom zbore, že to jednoducho budeme vidieť a urobíme to. Že sa naozaj

nájdeme v ňom a bude našim duchovným domovom. A napokon je mojim najväčším prianím, aby to bolo miesto, kde sa intenzívne stretávame s Pánom Ježišom Kristom, kde máme svoje miesto pred Pánom Bohom a vytvárame v ňom jednu veľkú rodinu síce na viacerých miestach, ale vždy a stále jednu rodinu. Že sa nedelíme na tých a tamtých, že náš obzor sa nekončí pri plote našej záhrady, ale ide ďalej a otvára sa pre všetkých... A tak vydáme živé svedectvo viery činnejšie skrze lásku! Nech nás Pán Ježiš Kristus v tomto sprevádza na ceste duchovného rastu, pokornejšie, trpezlivejšie a obetavejšie lásky v moci a milosti Ducha Svätého. Nech nás uchráni od zničujúcich, ale aj drobných konfliktov a rozdelení, ktoré na nás doliehajú pre naše vlastné ja a nepoddajnosť Božej vôli. Nenechajme sa ničím odradiť na ceste spolupatričnosti a snahy o každé dobré dielo v jednoduchejšie radosti milovaných Božích detí!

13. Horné Zelenice (Jozue 3,14 -17)

Okrem hlavných nedeľných a sviatočných bohoslužieb sme za účelom umožnenia všetkým členom zboru zúčastniť sa pobožností a počas obmedzení povolenejšie účasti na bohoslužbách len očkovaným osobám a osobám, ktoré prekonali ochorenie Covid 19 sme konali aj individuálne pobožnosti v chráme aj s Večerou Pánovou. Bolo to využívané predovšetkým v období adventu. Naš zbor bol hostiteľom SEŽ BAS 22.8.2021. Stretnutie sa konalo v Kultúrnom dome v Horných Zeleniciach, zúčastnilo sa ho 58 osôb zo zborov seniorátu a domácich členov zboru. Privítali sme v ten deň aj predsedkyňu SEŽ Evu Oslíkovu, koordinátorku SEŽ BAS Zuzanu Ševcovičovou, prednáškou poslúžila Zuzana Vaľovská, hosťom sa prihovoral aj zborový dozorca Vladimír Jurčo. Boli sme hostiteľmi aj SPK BAS.

14. Horné Saliby (1M 22,15 -19)

Minulý rok sme prežili situácie, ktoré nás posunuli ďalej. Otázkou je, že kam. Prvé tri aj pol mesiaca sme nemohli navštevovať služby Božie. Bolo nám to ľúto, no zároveň sme to mohli prijať ako výzvu a hľadať spôsoby, ako môcť šíriť slovo Božie v našom CZ. Prostredníctvom médií a listov, ktoré nás povzbudzovali k pokore, láske a nádeji. Milí bratia a sestry v Pánu- nech sú pre nás tieto biblické slová veľkou motiváciou v tom, aby sme boli ako Abrahám, ktorý bol poslušný Pánu Bohu, miloval Ho z celého srdca a nakoniec sa mu dostalo Božského požehnania. Tak , ako Pán Boh bol s nami minulý rok vo všetkom, čo sme vykonali , tak prosíme, aby Jeho požehnanie nás sprevádzalo aj v tomto roku.

15. Modra (Amos 5,21 -24)

Tento text začína nekompromisným negatívnym postojom Hospodina k bohoslužobnému životu Izraela. „Nenávidím, zavrhnem vaše sviatky, neznášam vôňu vašich zhromaždení.“ „Zakrýva si oči“ pred obeťami; „zapcháva si uši“ pred piesňami a zvukom hárf. Prečo sa Hospodin takto negatívne stavia k tomu, čo v zásade môžeme označiť ako dobré a správne? Lebo zbožnosť, viera sa prejavujú nielen v chráme, nielen prinášanými obeťami a oslavnými piesňami. Viera musí byť viditeľná v celom živote, aj v tých obyčajných, bežných záležitostiach života. Dokonca: práve v nich. Ako žijem vo vzťahoch - v rodine, na pracovisku, medzi priateľmi, v spoločnosti, ako sa správam, ako sa rozhodujem, čo prinášam do tohto sveta ... To, čo Hospodin požaduje ako prvoradé, ako prioritu je právo a spravodlivosť. Tieto pojmy v

biblickom význame nie sú len právnickými formulkami, nie je to princíp „kto si čo zaslúži“. Ide o dobro, a lásku, ktoré máme realizovať, ide o príležitosť, ktorú máme každému človeku poskytovať, ide o nádej, ktorú máme prinášať, ide o záujem, ktorý máme prejavovať. K takémuto spôsobu života, k takémuto uvažovaniu sme Hospodinom vyzvaní aj v súčasnej situácii. Nie k odstupu a dištancovaniu sa, ale ani nie k politizovaniu. Ale k tomu, aby sme dávali lásku, aby sme boli oporou, aby sme šíрили nádej, aby sme prinášali pokoj. Môžeme to urobiť aj tým, že zareagujeme na výzvu pomoci tým, ktorí trpia vo vojne a následkami vojny. Môžeme to urobiť tým, že títo ľudia nebudú pre nás ľahostajní a budeme ich niešť vytrvalo aj na našich modlitbách. „Nech sa právo valí ako vody a spravodlivosť ako stály potok!“ Amen...

16. Modra-Kráľová (Mk 1, 40 – 43)

Pandémia ako kríza bola pre nás príležitosťou a šancou na zmenu, ktorú sme ako spoločnosť využili na duchovnú obnovu. Jej hmatateľným znamením je dielo obnovennej fary, za ktorým dovidíme na živú obeť tých, ktorí toto dielo podporili modlitbami, finančne a tiež účasťou na brigádach. Toto dielo podporil aj CZ Veľký Grob-Čataj a anonymný darca z cirkevného zboru bezúročnými pôžičkami. Traja žiaci z cirkevného zboru obsadili popredné miesta na celoslovenskom kole biblickej olympiády. Z nich Debora Horňanová sa stala absolútnou víťazkou spomedzi všetkých súťažiacich zo všetkých kategórií a škôl.

17. Grinava (L 17,11 - 19)

Predpoklad vývoja cirkevného zboru

Cirkevný zbor je počtom veriacich 197 malý. No je to súdržné a srdečné spoločenstvo. Zborový život prebieha na pravidelných službách Božích, častých stretnutiach pri spoločnom stolovaní po skončení služieb Božích, koná sa vyučovanie detí a konfirmandov a tiež iné podujatia. Pokiaľ si však cirkevný zbor neosvojí konať evanjelizačné a ekumenické aktivity, bude v budúcnosti upadať. Perspektívne vyznieva Slovenský Grob, kde sa mi podarilo začať vyučovať náboženstvo na miestnej základnej škole a pripojili sa k nám ďalšie dve rodiny. Odtiaľ máme aj štyroch z piatich konfirmandov. Pripojili sa k nám aj rodiny z Chorvátskeho Grobu, ktorý historicky patrili ku Grinave a nie k Rači, ako je tomu dnes.

18. Pezinok (Mt 25,1 – 13)

Bratia a sestry! Rok 2021 bol opäť náročný, nakoľko pandémia si vzala svoju daň. To, čo bolo pre nás v minulosti v živote spoločenstva samozrejmosťou, je dnes vzácnosťou. No i napriek tomu boli v živote nášho cirkevného zboru požehnané chvíle, ktoré sa vryli do srdca a mysle. Už len samotná skutočnosť, že môžeme ísť do kostola je veľa. Pozrite už sme dva krát spoločne neslávili Veľkú noc. Na Štedrý večer boli v chráme len niekoľkí. Pevne verím, že Pán Boh nám pomôže žiť a pôsobiť jak cirkvi, tak i jednotlivcom aj v tomto neľahkom období. Teším sa z toho, že predsa sa nám aj keď nie veľa, aspoň niečo podarilo vykonať na povzbudenie a utvrdenie našej viery.

19. Piešťany (Mal.3,19 -20a)

Ak nebudeme pamätať na svoje korene, ak nebudeme predovšetkým napojení na vinný kmeň Ježiša Krista, nebudeme mať ani budúcnosť a prichádzajúci deň Hospodinov nás spáli.

A predsa pre tých, ktorí si ctia Božie meno, ktorí čerpajú z nášho Pána silu a spoliehajú sa na Neho, vyjde slnko spásy a budeme nie spálení, ale uzdravení: „Vám však, ktorí sa bojíte môjho mena, vyjde slnko spásy a uzdravenie pod jeho krídlami.“ Slnko, oheň má dvojakú funkciu. Naozaj všetko slabé spáli. Ale ono má aj silu zohriať a uzdraviť. Obráťme sa ku Slnku spravodlivosti Pánovi Ježišovi Kristovi a prosme Ho, aby nás zachránil. Naozaj prichádzajú dni, ako to sami vidíme, ktoré sú skúškami našej viery. A bez viery neobstojíme. A to nás má viesť k tomu, aby sme boli napojení na nášho Pána, aby sme sa snažili k Nemu privádzať aj ostatných, lebo len v Ňom je záchrana, uzdravenie a vykúpenie. Amen.

20. Senec (Žalm 71, 1 -3)

Krstíme už malé deti, ktoré Pán Boh prijíma za svoje. Človek však potrebuje vierou prijať Pána Ježiša do svojho života. Tak je konfirmácia potvrdením krstnej zmluvy. Chcem, aby konfirmácia nebola iba nejakou bezvýznamnou udalosťou, ale aby to bolo úprimné a skutočné vyznanie viery. Je potrebný Individuálny prístup, podnietený láskou Pána Ježiša, vyučovanie teoretických vedomostí a svedectvo živej viery a vzťahu s Bohom Otcom. Víkendovky, ďalšie veci v rámci projektu INSIDE, ktorý je určený práve pre nich sa tento rok nekonali. V ničom inom nie je tak veľmi potrebné pochopiť moc a potrebu modlitby, ako pri tomto zápase za mladých. / z časti KS - Konfirmácia/

21. Sládkovičovo (J 4,39)

Rok 2021 bol pre nás duchovne povzbudivý, napriek Pandemickým opatreniam. V zbore sa uskutočnil športový deň, niekoľko dorastových stretnutí. Počas Pandémie sme vyrobili niekoľko svojich zborových video Bohoslužobných povzbudení, svedectiev pre CZ, rodiny a domov dôchodcov. V CZ funguje zborový spevokol aj ekumenický spevokol v spolupráci s Rímskokatolíckym zborom, táto spolupráca posilňuje spolupatričnosť v meste. Počas roka sme sa okolité zbory ako Sládkovičovo, Galanta, Horné Saliby, Diakovce spojili a nahrali sme aj niekoľko Bohoslužieb pre online Facebookový prenos. V rámci každej Biblickej hodiny sa stretáva modlitebné spoločenstvo. Požehnané sú zborové dni, ktoré sme mali pri rozličných príležitostiach napr. Pamiatka posvätenia chrámu 66. rokov, kde sme medzi nami privítali cirkevníkov z Veľkých Úľan a Jelky. Cez občianske združenie pri CZ s názvom Dolnozemskej evanjelík sme vydali knihu Pitvarošské nárečie – autorom je Ing. Štefan Mikuš a pripravuje sa ďalšia. Zbor má rozvinutú zahraničnú spoluprácu so Švajčiarskym evanjelickým zborom v Berne.

22. Svätý Jur

Predpoklad vývoja cirkevného zboru

Do nášho zboru prichádzajú stále nové, hlavne mladé rodiny. Sťahujú sa sem za prácou v hlavnom meste. Ak sa má cirkevný zbor ďalej vyvíjať, je potrebné týchto ľudí hľadať a pozývať do nášho spoločenstva. Za týmto účelom sme sa viac začali prezentovať na internete. Keď však ľudia medzi nás prídu, je veľmi potrebné, aby tu našli také spoločenstvo, ktoré ich prijme a zároveň, aby nachádzali v našom spoločenstve také aktivity, ktoré ich zaujmú. Omnoho dôležitejšie však je, aby tu našli a nachádzali živého Krista, ktorý nám dáva všetko potrebné pre život a preto je jedine život v jeho blízkosti a prítomnosti tým naozajstným životom.

Možnosti rozvoja cirkevného zboru vidím hlavne tu. Vo vonkajšej misii a v službe každému jednému, kto našu službu potrebuje. Preto vás chcem aj touto formou pozvať k modlitbám za náš cirkevný zbor a aj za našu cirkev. Verím, že Pán požehná našu cirkev a náš cirkevný zbor i v budúcnosti a tak budeme môcť s jeho požehnaním slúžiť všetkým, ktorí to potrebujú a ktorí na to čakajú. Nech teda tak svieti naše svetlo pred ľuďmi, aby videli naše dobré skutky a velebili nášho Otca v nebesiach (Mt5,16)

23. Šamorín (J 14,13)

Plány pre budúci rok v duchovnej činnosti

V lete chystáme denný letný tábor pre deti a denný tábor pre dorast. Pokračujeme v stretávaní sa konfirmandov aj mimo vyučovania konfirmácie. Radi využijeme pomocnú ruku Bratislavského seniorátu v oblasti víkendoviek, či osobných stretnutí s koordinátormi. Ak sa budú konať mládežnícke služby Božie, radi uvítame aj túto možnosť. Radi by sme sa podľa možnosti aktívne zúčastňovali na aktivitách nášho seniorátu, ktorý má pripravený bohatý a zaujímavý duchovný program pre všetky vekové skupiny. V duchovnej oblasti by som rada pripravovala deti na Biblickú olympiádu. Bola by som rada, keby sa podarilo obnoviť biblické hodiny, spevokol, pôstne a adventné večierne. So spevokolom okrem služby v našom CZ, by sme sa radi zúčastnili na seniorálnom stretnutí spevokolov. Pokračovali by sme v tradícii slávnostného koncertu na Kvetnú nedeľu, a koncert na slávnosť konfirmácie. Radi by sme sa zúčastnili misijného podujatia pre dvojazyčné CZ sme a nadviazali kontakt s inými zbormi. Mnohé z plánovaného ostáva v rukách Božích. Veľa činností sa nám nepodarilo uskutočniť minulého roku. Nevzdávame sa však, máme nádej a preto aj plánujeme.

24. Trnava s dcérocirkvou Sered' (Žalm 103,1 -4)

Predpoklad vývoja cirkevného zboru.

Situácia cirkevného zboru bola v uplynulom roku zo štatistického pohľadu charakterizovaná poklesom počtu evidovaných členov. V roku 2021 bolo 12 nových členov pokrstených a 33 členov zomrelo. Prijaté do cirkvi boli 2 členky, z evidencie sa odhlásili 3 členovia, čo sumárne predstavuje pokles o 22 členov. Celkový počet evidovaných členov cirkevného zboru spolu s deťmi ku 31.12. 2021 predstavoval 1200. Počet osôb hlásiacich sa k ECAV v obvode CZ podľa posledného sčítanie ľudu v roku 2011 je 2271.

25. Veľké Leváre (5M 8,11-20)

Predpoklad vývoja cirkevného zboru (okienko do zboru)

Z hľadiska skutočnej cirkvi podľa Augsburgského vyznania – cirkev existuje tam, kde sa slovo Božie káže a sviatosti prisluhujú. Teda kde sa stretáva spoločenstvo ľudí pri slove, sviatostiach, modlitbách, piesňach, požehnávaní sa. Je zložité budovať cirkev vo virtuálnom priestore, ak to tak bude prebiehať je ťažko hovoriť o skutočnej cirkvi. Veríme, že pominie doba zajatia vírusom a cirkev bude rásť. Sme vďační, že sem prichádzajú prisťahovaní noví ľudia. Osobitou skupinou sú bratia a sestry zo Srbska, ktorí hlavne v Malackách žijú a pracujú v okolitých priemyselných parkoch. Títo bratia a sestry sa jednak cítia dobre a cirkevne nezávisle

v anonymite na Slovensku a na strane druhej sa sporadicky objavujú bez zodpovednosti za miestne spoločenstvo veriacich.

26. Veľké Úľany-Jelka (Žalm 10, 3-4)

V tomto novom kalendárnom roku, mne ako zborovému farárovi pôjde predovšetkým o to, aby cirkevný zbor zostal naďalej funkčným cirkevným zborom. Aby to tak bolo a zostalo, budem sa snažiť všetko robiť tak ako doteraz, prirodzenou a láskyplnou prácou v plnej zodpovednosti pred Pánom. Koniec koncov, všetko je v moci Pána cirkvi. Obávam sa len jedného – aby nechutné nebratské a nesesterské vzťahy, ktoré panujú v našej cirkvi, nepresiakli do vnútra nášho pokojného cirkevného zboru. Boh nás ochraňuj od všetkého zlého! S obavami sa pozerám na novo plánované financovanie z ústredia našej cirkvi. Lebo práve financie môžu priniesť narúšanie jednoty v zbore, čo môže zasahovať aj do duchovného života. A to je nebezpečné!

27. Veľký Grob-Čataj (Mal 3,6)

Rok 2021 v našom CZ bol rokom, v ktorom sa veľa z toho čo sme plánovali, z dôvodu pandémie a protiepidemiologických opatrení neuskutočnilo. Veľmi sa nás dotkli obmedzenia ohľadom konania Bohoslužieb, toto obmedzenie zabránilo konaniu aj mnohých pastorálno - zborových aktivít. V obdobiach, keď nebolo možné pre protipandemické opatrenia konať bohoslužby v chrámoch, distribuovali sme kázne /zamyslenia/ na každú nedeľu a sviatok do všetkých našich 270 domácností. Mohli sme tak mať spoločenstvo pri spoločnom Božom slove, aj keď sme nemohli byť spolu, a mohli sa opierať o Jeho nemennosť, nachádzať povzbudenie, upokojenie vkladalo do našich životov nádej. V zbore sa uskutočnil seniorálny konvent BAS. Bolo pre nás požehnaním uskutočnenie spoločného zborového popoludnia v Častej.

28. Vrbové (J 7,37 -38)

Ťažko sa predpokladá vývoj cirkevného zboru v dobe veľkých a rýchlych zmien. Zostáva nám nádej , že sa do života CZ budú zapájať aj noví obetaví k službe ochotní členovia nášho CZ. Spoločne si musíme uvedomiť, že fara, zborový dom, zborová sieň, či kostol nie sú majetkom farára, ktorý tam býva, ale je to majetok , ktorý nám postavili a zanechali naši predkovia a bolo by veľkou hanbou, aby sme to, čo naši predkovia postavili nedokázali my všetci aspoň opravovať a udržiavať v použiteľnom stave.

Pod'akovanie

Ďakujem nášmu láskavému nebeskému Otcovi za Jeho milosť , ochranu a sprevádzanie , všetkých nás Jeho rokom 2021. Ďakujem všetkým Vám, ktorí ste sa podieľali na živote spoločenstva BAS, ďakujem za vašu službu, pomoc, dobrou radu, blízkosť a porozumenie.

Ďakujem bratovi Petrovi Synakovi. V službe vedenia seniorátu stojí už dlhší čas a tak ma mohol v tom, čo bolo pre mňa nové usmerňovať a mnohé vysvetľovať. Veľmi chcem poďakovať sestre emeritnej seniorke Sidonii Horňanovej za všetok čas, ktorý mi venovala a za jej sprevádzanie ma v prvom roku mojej služby. Poďakovať sa chcem bratovi emeritnému seniorovi Miroslavovi Jägrovi, ktorý koná službu námestného farára na mieste kaplána BAS,

jeho skúsenosti sú pre mňa neoceniteľnou pomocou, rovnako jeho služba. Ďakujem bratovi konseniorovi Vladkovi Kmošenovi, viem, že sa môžem na neho vždy obrátiť.

Ďakujem predsedom – predsedníckam všetkých výborov BAS, ako aj ich členom za ich službu. Ďakujem sestrám farárkam a bratom farárom za ich obetavú službu vo svojich zboroch, bez nich by to nešlo. A rovnako by to nešlo bez presbyterov a presbyteriek v seniorálnom presbyterstve, ako aj presbyterstvách cirkevných zborov, patrí im naša vďaka. Nešlo by to bez všetkých ochotných bratov a sestier v našich cirkevných zboroch, im všetkým rovnako prináleží úcta a vďaka.

Záver

Ak by sa nás niekto opýtal aký bol rok 2021, myslím, že väčšina z nás by povedala - bol to zložitý rok. Možno by sme nezabudli dodať s istotou - bol to rok, v ktorom sme poznávali a získavali znova skúsenosť s tým, čo to znamená nemať veci pod kontrolou. My ich samozrejme nemáme pod kontrolou nikdy, ale často na to pozabudneme najmä vtedy, keď všetko ide podľa našich plánov a predstáv.

Naše rozhodnutie, hľadať v tom všetkom odpoveď na otázku - k čomu to bolo dobré, je skoro provokatívna, ale napísane je: v Rím. 8,28: „Vieme, že všetky veci slúžia na dobro tým, čo milujú Boha..“.

Výročné kňazské správy boli popisom reality toho čím sme prechádzali, boli správou o tom, že sme nezostali nehybne stáť, ale snažili sme sa byť užitočnými pre tých, ku ktorým sme boli poslaní. Vo veľkej miere to záviselo od možnosti a potenciálu toho ktorého cirkevného zboru. Ďalšou spoločnou charakteristikou správ zo zborov bola túžba po možnosti, aby sa všetky duchovné a iné aktivity mohli vrátiť do normálneho stavu bez neustálych obmedzení. Zdá sa, že sa k tomu pomaly, ale isto blížíme.

Rok, ktorý je pred nami, aj keď časť z neho sme už z Božej milosti prešli, začíname znova voľbami generálneho dozorca našej cirkvi.

Ďalšou úlohou bude implementácia EIS-u v cirkevných zboroch. Témou aj naďalej zostava FFZ, finančnej situácie cirkevných zborov sa určite dotkne zvyšovanie cien energií.

Čas, ktorý je pred nami vkladáme na to najlepšie miesto, do milostivých rúk nášho Boha, prosíme o jeho vedenie, nech nás On sám požehná poznaním Jeho vôle pre nás a dá nám odvahu podľa Jeho vôle kráčať ďalej.

Vážení bratia a sestry!

Na záver mi pripadá veľmi vhodné, požehnané a inšpirujúce, keď sme spolu v úvode premýšľali o ceste k poznaniu Božej vôle vo svete neustálych i nepredvídateľných zmien, ktoré pred nás kladú veľké nároky na naše rozhodovanie sa, podľa čoho a ako konať, **zastaviť** sa pri tom veľmi dôležitom, pri slove, ktoré smieme dnes z milosti Božej počuť:

V 12. kapitole listu apoštola Pavla Rímskym kresťanom 1 - 21 čítame:

Prosím vás teda, bratia, pre milosrdenstvo Božie, vydávajte svoje telá v živú, svätú, Bohu príjemnú obeť, vašu rozumnú službu Bohu. A nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovením mysle, aby ste vedeli rozpoznať, čo je vôľa Božia, totiž, čo je dobré, milé a dokonalé. Lebo mocou milosti, ktorá je mi daná, hovorím každému medzi vami, aby si nemyslel o sebe viac ako treba, ale aby skromne zmýšľal, ako Boh komu udelil mieru viery. Lebo ako v jednom tele máme mnoho údov, ale všetky údy nevykonávajú tú istú činnosť, tak aj my mnohí sme jedno telo v Kristovi, jednotlivito však sme si navzájom údmi. Keďže však máme rozličné dary podľa milosti, ktorá nám je daná: kto má proroctvo, nech (ono) súhlasí s vierou; kto dar služby, nech slúži; kto dar vyučovania, nech vyučuje; kto dar napomínania, nech napomína; kto dáva, (nech dáva) z úprimnosti; kto je predstavený, nech je horlivý; kto činí milosrdenstvo, nech je ochotný. Láska nech je bez pokrytectva! Zošklivujte si zlé, pridržajte sa dobrého! Naklonení v bratskej láske, predbiehajte sa navzájom v úctivosti, nebudte leniví v horlivosti, duchom vrúcní, slúžte Pánovi; vesel'te sa v nádeji, v súžení buďte trpezliví, v modlitbe vytrvalí, k potrebám svätých ochotní, k hosťom pohostinní. Dobrorečte tým, čo vás prenasledujú, dobrorečte a nezllorečte! Radujte sa s radujúcimi a plačte s plačúcimi! Buďte vospolok jednomyseľní, nebudte namyslení, ale majte porozumenie pre nízko postavených; nebudte múdri len pre seba. Nikomu sa neodplácajte zlým za zlé; starajte sa o dobré pred všetkými ľuďmi. Ak je možné, nakoľko je na vás, majte pokoj so všetkými ľuďmi, nepomstite sa, milovaní, ale ponechajte to hnevu (Božiemu) - lebo je napísané: Mne patrí pomsta, ja odplatím; hovorí Pán. Naopak: ak je tvoj nepriateľ hladný, nakrm ho; ak je smädný, napoj ho; lebo keď tak urobíš, žeravé uhlie zhrnieš mu na hlavu. Nedaj sa premôcť zlému, ale zlé premáhaj dobrom! Amen...

Vo Veľkom Grobe, apríl 2022

Mgr. Pavel Kollár

senior BAS

